

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

2025 m. rugsėjo 10 d., Nr. 25-130AR

Kopija:

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijaiValstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės
apsaugos ir darbo ministerijos**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. BALANDŽIO 29 D. NUTARIMU NR. 526
PATVIRTINTO DIENPINIGIŲ MOKĖJIMO APRAŠO**

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK) kreipiasi dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos parengto ir 2025 m. rugpjūčio 4 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateikto Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimo Nr. 526 „Dėl dienpinigių ir kitų komandiruočių išlaidų apmokėjimo“ pakeitimo“ projektu (Reg. Nr. 25-4132(2)) (toliau – Nutarimo projektas).

Pastebime, kad po pirminio Nutarimo projekto derinimo yra praėję beveik pusė metų (oficialus derinimas Teisės aktų informacinėje sistemoje vyko 2025 m. kovo 14 – 28 d.), o dabartinė Nutarimo projekto redakcija pateikta svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei nebuvo derinta su suinteresuotomis šalimis, nepaisant to, kad atnaujintu Nutarimo projektu yra papildomai keičiamas Dienpinigių mokėjimo tvarkos aprašo 2 punktas, kuriame nustatytas reguliavimas ypač aktualus darbdaviams.

Atsižvelgiant į tai, kad, be kita ko, Nutarimo projektu ketinama koreguoti Dienpinigių mokėjimo tvarkos aprašo 2 punktą, teikiame papildomą LVK pasiūlymą dėl minėtos nuostatos pataisų.

Pažymime, kad šiuo metu įtvirtinta dienpinigių mokėjimo tvarka sukelia problemų tinkamai ją įgyvendinti transporto įmonėms, kurios atlieka tarptautinius gabenimus ir kurių darbuotojų nuolatinis darbas yra komandiruotėse. Krovininio kelių transporto sektoriuje dirbančių vairuotojų (tarptautinių pervežimų vairuotojų) komandiruotės esmingai skiriasi nuo įprastų komandiruočių, kurios taikomos kitose ūkio šakose. Šio sektoriaus darbo specifiška lemia tai, kad įprastai taikomi dienpinigių nustatymo principai ne visada atspindi realias darbo ir gyvenimo sąlygas bei darbuotojų patiriamas išlaidas. Atsižvelgiant į tai matytume poreikį užtikrinti galimybę lanksčiau taikyti dienpinigių reglamentavimą.

Siūlome įtvirtinti aiškią išimtį tarptautinius pervežimus vykdančioms krovininio kelių transporto vairuotojams, numatant galimybę jų atveju taikyti mažesnius nei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu nustatytus maksimalius dienpinigių dydžius, net ir nesant objektyviai pamatuojamų kriterijų, kurie pagrįstų darbuotojo patiriamų išlaidų komandiruotėje mažėjimą. Šią išimtį siūlome taikyti su sąlyga, kad tokie dydžiai bus nustatyti kolektyvinėje sutartyje, o jos nesant – vietiniame norminiame arba vidaus administravimą reglamentuojančiame teisės akte, o mokami dienpinigiai bet kuriuo atveju nebūtų mažesni nei 50 proc. nuo maksimaliai nustatyto dydžio.

Šios išimties poreikį dėl darbo specifikos grindžiame žemiau pateiktais argumentais:

- **Gyvenimo ir darbo erdvė dažnai sutampa.** Tarptautinių pervežimų vairuotojai didžiąją darbo laiko dalį praleidžia transporto priemonėje, kuri tuo pačiu tampa ir darbo vieta, ir gyvenamoji vieta. Tokia praktika reikšmingai sumažina ar net eliminuoja apgyvendinimo paslaugų poreikį. Transporto veikloje dėl nenumatytų aplinkybių maršruto eigoje, nėra galimybės suderinti transporto priemonių atvykimo ir išvykimo laikų į viešbučius. Viešbučių teritorijose įprastai nėra aikštelių, pritaikytų kroviniui transportui, o didžioji dalis tokių aikštelių (99 proc.) Europos Sąjungos valstybėse nėra saugomos. Tai sukelia problemų tarptautinių pervežimų įmonėms, nes dėl tos priežasties draudimo bendrovės nesuteikia draudimo apsaugos palikta transporto priemonei ir joje esančiam kroviniui.
- **Maitinimosi įpročiai skiriasi nuo klasikinių komandiruočių.** Vairuotojai dažnai maitinasi stacionariuose kelių restoranuose arba iš anksto pasirūpina maisto atsargomis. Tokiu būdu realios išlaidos maitinimuisi yra mažesnės arba labiau paskirstytos nei įprastoje, trumpalaikėje komandiruotėje.
- **Darbo ir komandiruotės trukmė – ilga, bet tolygi.** Komandiruotės dažnai trunka 1–6 savaites ar net ilgiau. Skirtingai nuo įprastų komandiruočių, kurios yra trumpalaikės ir apima tam tikrą tikslinį vizitą, tarptautinių vairuotojų darbo pobūdis yra nuolatinis judėjimas per kelias valstybes, atliekant logistikos užduotis. Toks režimas skiriasi nuo komandiruotės tradicine prasme.
- **Sunkiai apibrėžiamos konkrečios sąnaudos.** Vairuotojų patiriamos faktinės išlaidos dėl kintančio maršruto, trukmės, poilsio vietų infrastruktūros ar eismo situacijų yra itin įvairios ir nestandartizuotos. Dėl to tampa praktiškai neįmanoma nustatyti vieningų ir objektyvių kriterijų, pagal kuriuos būtų galima proporcingai mažinti dienpinigius. Dar daugiau – kuriamas mechanizmas dėl aukščiau įvardytų priežasčių yra neproporcinga administracinė našta įmonėms, kurios neturi pakankamai duomenų pagrįsti dienpinigių mažinimo algoritmo.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlome Dienpinigių mokėjimo tvarkos aprašo 2 punktą išdėstyti taip:

„2. Mokami dienpinigiai, išskyrus tarptautinių pervežimų srityje dirbantiems krovinio transporto vairuotojams, apskaičiuojami pagal šiuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu nustatytus maksimalius dienpinigių dydžius arba mažesnius dienpinigių dydžius, jeigu mažesni konkretūs dydžiai, diferencijuoti pagal objektyvius kriterijus, nustatyti kolektyvinėje sutartyje, o jei jos nėra, – vietiniame norminiame arba vidaus administravimą reglamentuojančiame teisės akte (toliau kartu – nustatyti dydžiai). Kolektyvinėje sutartyje, o jei jos nėra – vietiniame norminiame arba vidaus administravimą reglamentuojančiame teisės akte negali būti nustatomi mažesni kaip 50 procentų šiame Vyriausybės nutarime nustatytų maksimalių dienpinigių dydžių dienpinigių dydžiai.

Kai dalį dienpinigių apmoka renginio organizatorius, darbdavio mokami dienpinigiai kartu su renginio organizatoriaus mokamais dienpinigiais negali būti mažesni už konkrečiai komandiruotei pagal nustatytus dydžius apskaičiuotus dienpinigius. Renginio organizatoriui apmokant visus konkrečiai komandiruotei pagal nustatytus dydžius apskaičiuotus dienpinigius, darbdavys neprivalo mokėti dienpinigių.

Tarptautinių pervežimų srityje dirbantiems krovinio transporto vairuotojams mokami dienpinigiai apskaičiuojami pagal šiuo Vyriausybės nutarimu nustatytus maksimalius dienpinigių dydžius arba mažesnius dienpinigių dydžius, jeigu mažesni dydžiai nustatyti kolektyvinėje sutartyje, o jei jos nėra, – vietiniame norminiame arba vidaus administravimą reglamentuojančiame teisės akte. Kolektyvinėje sutartyje, o jei jos nėra – vietiniame norminiame arba vidaus administravimą reglamentuojančiame teisės akte negali būti nustatomi mažesni kaip 50 procentų šiame Vyriausybės nutarime nustatytų maksimalių dienpinigių dydžių dienpinigių dydžiai.

Prieš nustatant dienpinigių dydžius ir (ar) jų mokėjimo tvarką vietiniame norminiame arba vidaus administravimą reglamentuojančiame teisės akte, turi būti įvykdytos informavimo ir konsultavimo procedūros Lietuvos Respublikos darbo kodekso III dalies III skyriaus trečiajame skirsnyje nustatyta tvarka. Jeigu dienpinigių dydžiai nustatomi vietiniame norminiame arba vidaus administravimą reglamentuojančiame teisės akte, darbuotojai su juo turi būti supažindinti raštu, kaip numatyta Darbo kodekso 25 straipsnio 2 dalyje“.

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, maloniai prašome atsižvelgti į šiuo raštu teikiamą pasiūlymą, be to, siekiant teisėkūros proceso skaidrumo ir kokybės, prašome suderinti pasikeitusią Nutarimo projekto versiją su suinteresuotomis šalimis prieš ją svarstant Lietuvos Respublikos Vyriausybėje. Esant poreikiui esame pasirengę įsitraukti į detalesnę diskusiją.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Generalinė direktorė

Ineta Rizgelė